

Äldrenämndens protokoll torsdagen den 19 oktober 2023

Plats och tid

Stadshuset, Kommunfullmäktigesalen, klockan 13.00–16.45

Paragrafer

83–97

Justering

Uppsala kommun använder sig av en avancerad elektronisk underskrift för justering av beslutsprotokoll. Denna återfinns på en separat sida sist i protokollet.

Ordförande Tobias Smedberg (V) justerar §§ 83–92.

Vice ordförande David Ling (MP) justerar §§ 93–97.

Justeringsperson Jonas Segersam (KD) justerar hela protokollet.

Protokollförare

Peter Jernberg, nämndsekreterare

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2023-10-19

Närvarande

Beslutande

Tobias Smedberg (V), ordförande §§ 83–92
David Ling (MP) §§ 85–97, ordförande §§ 93–97
Jonas Segersam (KD)
Hilde Klasson (S)
Soraja Nadimpour (S), närvarar på distans
Fredrik Dürichen (S)
Ingrid Nordlander (V)
Cecilia Forss (M)
Lena Sandström (M), §§ 83–91
Karin Thalén Ottersgård (C)
Birgitta Wikmark Carlsson (L)
Anders Sehlin (SD)
Agneta Sundström (S)
Karin Bennemo (V), §§ 83, 84, 93–97
Rigmor Stenmark (C) §§ 92–97

Ej tjänstgörande ersättare

Graciela Huentenao Inzunza (S) §§ 86–97
Karin Bennemo (V) §§ 85–92
Carina Kumlin (UP)
Rigmor Stenmark (C) §§ 83–91
Carl Sträng (L) §§ 83, 84, 85
Margit Borgström (KD)

Övriga närvarande

Lenita Granlund, förvaltningsdirektör
Åsa Markström, stabschef
Yvonne Jonsson, Magdalena Nyman, Rasmus Sundström
och Heikki Syrjälä, avdelningschefer
Magnus Bergman-Kyllönen, ekonomichef
Rikard Sörell, strategisk ekonomichef sociala verksamheter
Anna Lindquist Forsberg, kommunikationsansvarig
Louise Westin, HR-chef
Johan Eikman och Rasmus Wennström, enhetschefer

Peter Jernberg, nämndsekreterare

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2023-10-19

Deltar vid föredragning

Åsa Engblom, enhetschef
Ulrika Jansson, strateg

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2023-10-19

§ 83

Val av justerare samt justeringsdag

Äldrenämnden utser Jonas Segersam (KD) att justera dagens protokoll tillsammans med ordföranden den 26 oktober 2023.

---

§ 84

Fastställande av föredragningslista

Äldrenämnden fastställer utsänd föredragningslista med tillägg av initiativ om att införa subventionerad lunch på Fyrishov under helger från Birgitta Wikmark Carlsson (L) under punkten Anmälningsärenden till äldrenämnden.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2023-10-19

Nämndutbildning

Omsorgsnämnden genomför ett utbildningspass med följande innehåll.

1. Digital verksamhetsutveckling

Enhetschefen för digital verksamhetsutveckling föreläser i ämnet för nämnden.

2. Säkra sammanträden

Nämndsekreteraren går igenom innehållet i kansliavdelningens rutin om att genomföra politiska sammanträden på ett säkert sätt.

§ 85

Upphandling av Ferlin vård- och omsorgsboende

ALN-2023-00583

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** inleda upphandling gällande driften av Ferlins vård- och omsorgsboende, samt
2. **att** upphandlingen ska reserveras för idéburna organisationer.

Sammanfattning

Äldrenämnden har en konstaterad ambition om att utveckla möjligheterna för idéburna organisationer att medverka som viktiga aktörer inom nämndens intresseområde. Utifrån detta föreslår förvaltningen att driften av verksamheten vid Ferlin upphandlas genom en reserverad upphandling. Samt att förvaltningen vidare utreder hur upphandlingen bäst utformas för att stimulera till en mångfald av utförare inom kommunen.

Enhetschefen för avtal och marknad föredrar ärendet för arbetsutskottet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 28 september 2023

Yrkanden

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M) och Karin Thalén Ottersgård (C) yrkar, dels att Ferlins vårdboende ska upphandlas enligt LOV, dels att förvaltningen får i uppdrag att ta fram ett förslag för upphandling av ett av de nuvarande kommunala boendena enligt den nya lagstiftningen LOU för idéburna aktörer.

David Ling (MP) yrkar bifall till liggande förslag.

Hilde Klasson (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Ordförande Tobias Smedberg (V) yrkar bifall till liggande förslag och yrkar avslag på Jonas Segersams (KD) m.fl. yrkanden.

Beslutsgång

Ordföranden ser att det finns två förslag när det gäller att upphandla driften av Ferlins vård- och omsorgsboende, dels enligt den första beslutsmeningen i liggande förslag, dels att upphandlingen ska göras enligt LOV enligt Jonas Segersams (KD) m.fl. yrkande.

Ordföranden ser vidare att det finns ett förslag enligt den andra beslutsmeningen i liggande förslag.

Ordföranden ser slutligen att det finns ett förslag att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag för upphandling av ett av de nuvarande kommunala boendena enligt den nya lagstiftningen LOU för idéburna aktörer enligt Jonas Segersams (KD) m.fl. yrkande.

Ordföranden frågar först om det är nämndens mening att besluta att upphandlingen ska göras enligt den första beslutsmeningen i liggande förslag eller att upphandlingen ska göras enligt LOV och finner att nämnden beslutar att den ska göras enligt liggande förslag.

Votering begärs och genomförs där den som röstar på att upphandlingen ska göras enligt den första beslutsmeningen i liggande förslag röstar ”ja” och den som röstar på att upphandlingen ska göras enligt LOV röstar ”nej”.

Med sju röster på ”ja” och sex röster på ”nej” finner ordföranden att nämnden beslutar att upphandlingen ska göras enligt den första beslutsmeningen i liggande förslag.

Tobias Smedberg (V), David Ling (MP), Hilde Klasson (S), Soraja Nadimpour (S), Fredrik Dürichen (S), Agneta Sundström (S) och Ingrid Nordlander (V) röstar ”ja”.

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M), Lena Sandström (M), Karin Thalén Ottersgård (C), Birgitta Wikmark Carlsson (L) och Anders Sehlin (SD) röstar ”nej”.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2023-10-19

Ordförande frågar sedan om det när nämndens mening att besluta enligt den andra beslutsmeningen i liggande förslag och finner att nämnden beslutar så.

Ordföranden frågar slutligen om det är nämndens mening att avslå eller bifalla yrkandet om att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag för upphandling av ett av de nuvarande kommunala boendena enligt den nya lagstiftningen LOU för idéburna aktörer och finner att nämnden beslutar att avslå yrkandet.

Reservation

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M), Lena Sandström (M) och Karin Thalén Ottersgård (C) samt Birgitta Wikmark Carlsson (L) reserverar sig mot beslutet enligt följande:

Uppsala har ett sammelsurium av driftsformer när det gäller särskilda boenden inom äldreomsorgen. LOV gäller för merparten av privata och idéburna utförare, ett boende (Ferlin) drivs enligt LOU och övriga boenden drivs av kommunen själv i egen regi (med ett eget regelverk).

Vi anser att i princip ska samma system gälla alla aktörer i ett sammanhållet LOV-system. Vi är dock inte mot att man prövar den nya lagstiftningen för idéburna aktörer för drift av ett boende, men det bör då i stället vara ett boende som idag drivs av kommunen. Att upphandla just Ferlin enligt denna lagstiftning innebär att vi aktivt väljer bort nuvarande entreprenör som då inte kan lägga anbud på verksamheten, medan även idéburna kan lägga anbud i en vanlig LOU-upphandling. Vi anser att även Ferlin bör drivas enligt LOV, vilket enligt nuvarande regelverk innebär att någon annan behöver ta över hyreskontraktet för lokalerna.

Vi ser gärna en översyn över LOV-systemet och tror att det även går att finna en bra lösning för idéburna aktörer i ett nytt reformerat system. Vi yrkade därför att Ferlin ska upphandlas enligt LOV, och att i stället ett kommunalt boende skulle prövas enligt den nya lagstiftningen.

Anders Sehlin (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Jonas Segersams (KD) m.fl. yrkanden.

Särskilda yttranden

Carina Kumlin (UP) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Alla aktörer bör omfattas av LOV-systemet. Vård- och omsorgsboendet Ferlin, som idag är upphandlat enligt LOU, bör därför upphandlas enligt LOV, som övriga boenden.

§ 86

Ersättningar inom LOV för 2024

ALN-2023-00596

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** föreslå kommunfullmäktige att besluta om ersättningar inom LOV för 2024 enligt bilaga, samt
2. **att** ersättning för delegerad hemsjukvård ersätts som schablon med 20 procent av total utförd hemtjänsttid från och med 2024.

Sammanfattning

Årligen ges förslag om nästkommande års ersättningar till utförare inom lagen om valfrihetsystem (LOV). En samlad bedömning är gjord utifrån relevanta faktorer och förslaget är att höja ersättningarna med 1,9 procent för år 2024 enligt ärendets bilaga med undantag för matlådor inom hemtjänsten där ersättningen föreslås sänkas med 2,6 procent.

Ersättningen för vissa hälso- och sjukvårdsinsatser, så kallad delegerad hemsjukvård, höjs och dessutom görs schabloniserad till alla utförare. Förslaget innebär förutom en höjning av ersättningen en bedömd förenkling och en minskad administration både för utförare och inom förvaltningen. Samtidigt föreslås att möjligheten att ansöka om extra medel för patienter inom hälso- och sjukvård tas bort. Dessa båda föreslagna förändringar beräknas sammantaget vara kostnadsneutrala för nämnden.

Föreslagna ersättningsförändringar beräknas få en ekonomisk påverkan på nämnden med ökade kostnader om cirka 16 miljoner kronor för 2024 räknat på dagens volym.

Ekonomichefen föredrar ärendet för arbetsutskottet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 3 oktober 2023
- Bilaga, Förslag på ersättning till utförare inom LOV 2024

Yrkanden

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M) och Karin Thalén Ottersgård (C) yrkar att ärendet återremitteras i syfte att ta fram beskrivningar för kostnader i egen regi så att det framgår att kostnaderna för externa utförare ligger i nivå med egenregin.

Beslutsgång

Ordföranden ser att det finns ett huvudförslag med två beslutsmeningar och ett förslag om återremiss enligt Jonas Segersams (KD) m.fl. yrkande.

Ordföranden frågar först om det är nämndens mening att bifalla eller avslå yrkandet om återremiss och finner att nämnden avslår yrkandet.

Ordföranden frågar sedan om nämnden kan besluta enligt liggande förslag och finner att nämnden beslutar så.

Reservation

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M), Lena Sandström (M) och Karin Thalén Ottersgård (C) reserverar sig mot beslutet enligt följande:

När det gäller ersättningar enligt LOV är det ett stort problem att Uppsala kommun ligger väldigt lågt i förhållande till andra kommuner och det påverkar den kvalitet som många av våra aktörer som driver särskilda boenden i Uppsala vill hålla. Särskilt idéburna aktörer driver i flera fall verksamheter som går med underskott, och man tvingas därför ta i anspråk det egna kapitalet varje år för att kunna fortsätta driften. Detta har bland annat orsakats av att Uppsala kommun under Socialdemokraternas ledning för några år sedan minskade ersättningen till SÄBO enligt LOV med över 10%. Uppräkningar av LOV bör indexeras och kan exempelvis följa Omsorgsprisindex (OPI). De ska ge likvärdiga förutsättningar mellan externa utförare och den egna regin.

Det finns också en märklig kultur i vår kommun där man framhärdar i att sätta bilden av att utförarna enligt LOV har "ettåriga" avtal. Hela poängen med LOV är att säkra en långsiktighet och kontinuitet för både utförare och brukare. LOV-avtal är inte tidsbegränsade utan avtalsformen är tills vidare. Kommunen kan däremot justera villkoren löpande men avtalsformen är inte ettårig och då bör man undvika att poängtera att förutsättningarna kan komma att ändras varje år.

Vår inställning är att kostnaderna för egenregin bör vara styrande för ersättningen för externa utförare. I underlaget finns ingen beskrivning av kostnader i egen regi. Vi tycker därför att detta bör tas fram innan beslut om nivåerna tas.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2023-10-19

På mötet redovisades delar av detta, och det framgick då att egenregin får ett tillägg på 108 kr/dygn och plats för ”heltid som norm”, och att boendena utanför Uppsala ligger betydligt över boenden enligt LOV i kostnader. Nuvarande ersättningar till LOV är alltså långt ifrån likvärdiga.

Vi yrkade att ärendet skulle återremitteras för att få en bättre likabehandling för kommunens utförare av särskilda boenden.

Anders Sehlin (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Jonas Segersams (KD) m.fl. yrkanden.

Särskilda yttranden

Carina Kumlin (UP) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Privata utförare kan inte långsiktigt driva verksamhet med underskott, till skillnad från kommunal regi.

SKR uppmanar kommunerna att använda OPI för att räkna upp ersättning till privata omsorgsföretag.

Äldrenämnden bör därför övergå till att använda OPI, som ger större möjligheter för företag att planera på längre sikt, i stället för att varje år förhandla om ersättningen. Det är fortfarande möjligt att behålla uppsägningstiden 1 år.

§ 87

Yttrande över handlingsplan mot välfärdsbrott

ALN-2023-00426

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** avge yttrande till kommunstyrelsen enligt ärendets bilaga 1.

Sammanfattning

På uppdrag av kommunstyrelsen har kommunledningskontoret tagit fram ett förslag till handlingsplan mot välfärdsbrott. Äldrenämnden ställer sig positiv till förslaget och välkomnar en kommungemensam handlingsplan som tar ett samlat grepp och sätter fokus på välfärdsbrottslighet, i syfte att motverka felaktigt och otillbörligt utnyttjande av välfärdssystemet.

Enhetschefen för avtal och marknad föredrar ärendet för arbetsutskottet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 4 september 2023
- Bilaga 1, Yttrande över handlingsplan mot välfärdsbrott
- Bilaga 2, Remiss – Uppsala kommuns handlingsplan mot välfärdsbrott inklusive bilagor

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

Särskilda yttranden

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M), Lena Sandström (M) och Karin Thalén Ottersgård (C) samt Birgitta Wikmark Carlsson (L) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

I linje med vad våra partier framförde i kommunstyrelsen vill vi framhålla följande.

I dokumentet talas det mycket om välfärdsbrottslighet mot ”kommuner”. Det är dock viktigt att se att man behöver en nära samverkan med både staten i form av olika statliga myndigheter, och den regionala nivån, där Region Uppsala ingår.

Dessutom vill vi påpeka vikten av att man inte bara jobbar med externa företag och privatpersoner. Ett stort problem, som blev uppenbart när välfärdsbrottslighet identifierades inom Attendos hemtjänstverksamhet i Gottsunda, är att det också kan förekomma infiltration inom den kommunala verksamheten. Det finns en risk att även personer anställda inom kommunal verksamhet kan vara involverade i välfärdsbrottslighet. Särskilt allvarligt blir detta när det berör personer i myndighetsutövande ställning. Självklart kan det förekomma oegentligheter bland kommunanställda, och det är viktigt att kommunen arbetar med att förebygga det, och komma tillrätta med den välfärdsbrottslighet som faktiskt förekommer. Vi anser därför att arbetet mot välfärdsbrottslighet bör inkludera även den kommunala organisationen.

Anders Sehlin (SD) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Förslaget till handlingsplan visar tydligt att kommunen tycks tro att den egna organisationen är vaccinerad mot påverkan, infiltration och korruption utgående från kriminella krafter. Så är självklart inte fallet. Otillåten påverkan är brett och i detta sammanhang inbegriper det även mutor och jäv, exempelvis påverkan inom klanfamiljer.

Man måste även ta en helhetssyn över den totala processen omfattande allt från behovsbeskrivning, kvalitetssäkring av ansökningar, beslut, resurstilldelning, rapportering samt tids-, faktura- och betalningskontroll. Parallellt med detta måste även bakgrunds- och kvalitetskontroll ske av såväl interna som externa organisationer och den interna personalen.

Området omfattar även kommunens bidrag till föreningslivet. Det är viktigt med regelbundna kontroller, mätverktyg, underlag, stickprovskontroller och oanmälda besök, i de fall det är lämpligt, för att säkerställa att skattepengar används till avsedda syften.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2023-10-19

Tycker man att bakgrundskontroll av egen personal känns fel, ska man läsa Expressens m.fl. granskning om återvändande IS-krigare. Av 83 bekräftade IS-återvändande arbetar eller har arbetat en fjärdedel med barn, unga och utsatta. Totalt hittades 24 IS-återvändande som fått arbete hos offentliga arbetsgivare, exv. inom sjukvården eller hemtjänsten.

Jag yrkar att handlingsplanen kompletteras för att åtgärda bristerna enligt ovan. Samverkan bör ske med kommuner som redan har denna utökade kvalitetskontroll. I det fall denna bakgrundskontroll ej anses vara tillåten enligt lag, skall kommunen verka för att denna begränsning undanröjs.

§ 88

Yttrande över patientöversikter inom EES och Sverige (SOU 2023:13)

ALN-2023-00518

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** avge yttrande till Regeringskansliet enligt ärendets bilaga 1.

Sammanfattning

Uppsala kommun har varit remissinstans för betänkande från Regeringskansliet Patientöversikter inom EES och Sverige (SOU 2023:13).

Utredningen redovisar bland annat förslag på ny lagstiftning och digital infrastruktur som ska möjliggöra ett säkert utbyte av patientöversikter inom europeiska ekonomiska samarbetsområdet, EES, och Sverige.

Utredningen föreslår att begreppet patientöversikt definieras som: *en sammanställning av utvalda uppgifter om patienten och dess hälsa och vård som syftar till att bidra till en god och säker vård.*

Uppsala kommun instämmer i förslagen i remissen och har inga ytterligare tillägg i yttrandet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 14 september 2023
- Bilaga1, Yttrande över SOU 2023:13 Patientöversikter inom EES och Sverige
- Bilaga 2, Patientöversikter inom EES och Sverige (SOU 2023:13)

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 89

Remissvar uppdrag att möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet

ALN-2023-00517

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** föreslå äldrenämnden att avge yttrande till Regeringskansliet enligt ärendets bilaga 1.

Sammanfattning

Uppsala kommun har under september 2023 varit remissinstans för betänkande från Regeringskansliet Möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering glesbygd, Ds 2023:23. Yttrandet ska vara hos Regeringskansliet senast 10 november 2023.

I promemorian föreslås att de så kallade ersättningslagarna ska upphöra den 31 december 2025, det avser lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning (LOL) och lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi (LOF). Dock gäller lagarna som längst till den 31 december 2031 för de läkare och fysioterapeuter som vid tidpunkten för upphävandet bedrev hälso- och sjukvård med stöd av ersättningslagarna. Det föreslås även att regeringen beslutar om en tillfällig förordning om statsbidrag, som vissa vårdgivare som är verksamma i glest befolkade områden ska kunna ansöka om. Syftet med bidraget är att uppfylla målet om vård på lika villkor i hela landet. Socialstyrelsen ska pröva ansökningar om bidrag, bemyndigas att meddela föreskrifter på området samt följa upp och utvärdera bidraget.

De föreslagna ändringarna bedöms ha en liten eller ingen påverkan för den kommunala primärvården i Uppsala kommun. Förslaget är positivt för de som bor i glesbygd eftersom det gynnar en mer jämlik vård i hela landet.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2023-10-19

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 11 september 2023
- Bilaga 1, Yttrande över promemorian Möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering glesbygd (Ds 2023:23)
- Bilaga 2, Uppdrag att möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering i glesbygd (Ds 2023:23)

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 90

Svar på nämndinitiativ från Centerpartiet om seniorrestauranger

ALN-2023-00581

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** avslå initiativärendet.

Sammanfattning

Karin Thalén och Rigmor Stenmark (båda C) har den 22 september inkommit med ett nämndinitiativ om seniorrestauranger. I initiativärendet yrkas

- att äldrenämnden omprövar och ändrar beslutet att stänga seniorrestauranger på helger, samt
- att äldrenämnden ändrar beslutet att stänga seniorrestaurangen på Ramund.

Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår äldrenämnden att avslå nämndinitiativet. Detta mot bakgrund att frågorna om stängning av Ramund samt helgstängning av samtliga seniorrestauranger utom Senioren redan beretts och beslutats av nämnden på sammanträdet den 21 juni 2023 (§ 54).

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 3 oktober 2023
- Bilaga, Nämndinitiativ om seniorrestauranger

Yrkanden

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M) och Karin Thalén Ottersgård (C) yrkar bifall till initiativet.

Beslutsgång

Ordförande ser att det finns två förslag, dels att avslå initiativet enligt liggande förslag, dels att bifalla initiativet enligt Jonas Segersams (KD) m.fl. yrkande.

Ordförande ställer de två förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar att avslå initiativet.

Reservation

Jonas Segersam (KD), Cecilia Forss (M), Lena Sandström (M) och Karin Thalén Ottersgård (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Särskilda yttranden

Anders Sehlin (SD) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Jag anser att det är tråkigt att två seniorrestauranger läggs ner. Iofs är jag inte förvånad, då styret ofta predikar att Uppsala är en äldrevänlig kommun men i det praktiska arbetet ser man att kommunen på område efter område inom äldreomsorgen drar ner på resurser och försvårar för de äldre.

Att stänga seniorrestaurangerna under helgerna gör livet krångligare och dyrare för äldre. Följer kommunen det man själv skriver, innebär det inte bara att de stängs två dagar i veckan (nästan 30% av tiden) utan även upp till (nästan 60%) under vissa långhelger. I svaret på initiativärendet skriver man att det inte har någon ekonomisk inverkan men "glömmer" att det fördyrar livet för de äldre. Minskat antal seniorrestauranger medverkar till ökad ensamhet.

Det finns även andra områden, där man struntar i de äldre. Jag tar bara två exempel: 1. Spårväg innebär att avståndet mellan hållplatserna ökas väsentligt jämfört med busstrafik och 2. Införandet av cykelbanor på regionvägarna innebär att avståndet mellan busshållplatserna ökas eftersom, som man säger, "möjligheterna att cykla till hållplatserna ökar". Äldre och äldre-äldre cyklar naturligen allt mindre med stigande ålder. Längre avstånd till hållplatserna leder till ökad ensamhet, något som kommunen säger sig vilja motverka.

Jag yrkar bifall till initiativärendet

Carina Kumlin (UP) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Det har inkommit kraftiga och upprörda reaktioner från äldre och pensionärsföreningar, efter ÄLN:s beslut att lägga ned restaurangerna vid Årstagården och Ramund, samt införa helgstängt på samtliga restauranger utom på Senioren.

Flera hundra äldre berörs direkt av beslutet. Vid ÄLN:s sammanträde 19 oktober 2023 hade 9 synpunkter inkommit under oktober månad från enskilda äldre och pensionärsföreningar.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2023-10-19

Äldrenämnden har inte kontaktat berörda restauranggäster, eller haft något samråd eller dialog med Kommunala pensionärsrådet, före beslut om nedläggning och förändringar.

I underlaget finns ingen analys eller beräkningar över de alternativa kostnader som kommer att uppstå.

I stället för att lägga ned de naturliga mötesplatserna bör förvaltningen och nämnden uppmuntra fler äldre att gå till restaurangerna. Motverka ensamhet, inte tvärtom.

Utvecklingspartiet Demokraterna ber Äldrenämnden att ompröva det snabba beslutet om nedstängning och helgstängt vid seniorrestaurangerna.

§ 91

Sammanträdestider för äldrenämnden år 2024 med plan för åren 2025–2026

ALN-2023-00006

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** äldrenämnden under år 2024 sammanträder torsdagar klockan 13.00 (utom där annat anges) följande datum:

14 februari (onsdag, kl. 9.00–12.00)

21 mars

25 april

12 juni (onsdag, kl. 9.00–12.00)

26 september

24 oktober

28 november

18 december (onsdag, kl. 9.00–12.00),

2. **att** äldrenämndens arbetsutskott under år 2024 sammanträder klockan 9.00 följande datum:

8 februari (torsdag)

15 mars (fredag)

17 april (onsdag)

5 juni (onsdag)

20 september (fredag)

18 oktober (fredag)

21 november (torsdag)

12 december (torsdag),

3. **att** äldrenämndens individutskott respektive upphandlingsutskott sammanträder vid behov,

4. **att** äldrenämnden på datum som bestäms senare planerar nämndens temadagar och strategidag, samt

5. **att** i övrigt godkänna sammanträdesplanen för 2025 och 2026 enligt föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Äldrenämnden beslutar om sammanträdestiderna för år 2024 med plan för 2025 och 2026.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 26 september 2023

Yrkanden

Ordföranden yrkar med bifall från nämnden att nämndens sammanträde den 14 februari 2023 startar klockan 9.00 för att undvika krock med Mark- och exploateringsutskottets sammanträde samma dag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag med revidering av starttiden till klockan 9.00 för nämndens sammanträde den 14 februari 2024 och finner att nämnden beslutar så.

§ 92

Informationsärenden

Ekonomiskt bokslut per september 2023

Förvaltningens ekonomichef informerar om äldrenämndens ekonomiska bokslut per september 2023.

Nämnden redovisar per september 2023 en positiv avvikelse mot budget på 31 miljoner kronor.

Nämnden har inför sammanträdet även tagit del av bokslutet i en skriftlig rapport.

Kompetensförsörjningen inom den kommunala hälso- och sjukvården

Avdelningschefen för hälso- och sjukvård informerar om läget när det gäller bemanningen och kompetensförsörjningen inom den kommunala hälso- och sjukvården.

Återrapport om utvecklingen av öppna förebyggande insatser

Avdelningschefen för ordinärt boende rapporterar om utvecklingen av öppna förebyggande insatser. Informationen utgör svar på nämndens beslut, 21 juni 2023 § 58, att återkomma till nämnden om hur nämndens öppna förebyggande insatser kan utvecklas för att bättre kunna möta personer med en begynnande demenssjukdom.

Äldrenämndens föreningsbidrag

Förvaltningens strateg informerar nämnden om arbetet framåt med äldrenämndens föreningsbidrag.

Äldrenämndens sammanträde stänger för allmänheten.

§ 93

Förvaltningsdirektörens information

Förvaltningsdirektörens informationspunkt innehåller följande ämnen:

Ersättning utifrån beläggningsgrad

Förvaltningsdirektören informerar om ett förslag på ersättningssystem för egen regi där tomplatser inte ska ersättas.

Statliga medel

Förvaltningsdirektören informerar om de statliga medel som löper ut under innevarande år och hanteringen och fördelningsprincipen av dessa.

Arbetskraftsinvandring

HR-chefen informerar nämnden om nya regler för arbetskraftsinvandring och den kartläggning som nu görs för att se hur dessa påverkar arbetstagare i nämndens verksamheter.

§ 94

Anmälan av äldrenämndens delegationsbeslut för perioden 15 september till 11 oktober 2023

ALN-2023-00040

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna redovisningen av äldrenämndens delegationsbeslut för perioden 15 september till 11 oktober 2023 och lägga förteckningen till handlingarna.

Sammanfattning

Till nämnden anmäls delegationsbeslut enligt förteckningen nedan.

1. Lista över delegationsbeslut enligt socialtjänstlagen (SoL) vid organisationsenhet Bistånd Västra i september 2023
2. Lista över delegationsbeslut enligt SoL vid organisationsenhet Bistånd Östra i september 2023
3. Delegationsförteckning Äldrenämnden 2023-09-15 till 2023-10-11
4. Protokoll från äldrenämndens upphandlingsutskott 11 oktober 2023

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 95

Anmälningssärenden till äldrenämnden för perioden 15 september till 11 oktober 2023

ALN-2023-00080

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** till nämnden anmäla initiativ från Birgitta Wikmark Carlsson (L) om att införa subventionerade seniorluncher på Fyrishov under helgerna och lämna över ärendet till förvaltningen för beredning samt återföra ärendet till nämnden till nästa sammanträde,
2. **att** i övrigt notera anmälningssärenden för perioden 15 september till 11 oktober 2023, enligt ärendets förteckning, till protokollet.

Sammanfattning

Till nämnden anmäls ärenden enligt förteckningen nedan.

1. Dom från förvaltningsrätten 21 september 2023
2. Dom från förvaltningsrätten 26 september 2023
3. Dom från förvaltningsrätten 2 oktober 2023
4. Dom från förvaltningsrätten 4 oktober 2023
5. Dom från förvaltningsrätten 4 oktober 2023
6. Synpunkt om restaurang Ramund 24 juli 2023
7. Synpunkt om restaurang Ramund 21 augusti 2023 med förvaltningens svar
8. Synpunkt om restaurang Årsta 24 augusti 2023 med förvaltningens tjänsteanteckning
9. Skrivelse Rädde Seniorrestaurangerna i Uppsala från PRO Svartbäcken 28 augusti 2023 med förvaltningens svar
10. Synpunkt om restaurang Ramund 21 september 2023 med förvaltningens svar
11. Skrivelse Rädde Seniorrestaurangerna i Uppsala från PRO Vattholma 8 september 2023 med förvaltningens svar
12. Synpunkt om seniorrestauranger 18 september 2023 med förvaltningens svar
13. Synpunkt om seniorrestauranger med förvaltningens svar 2 oktober 2023
14. Synpunkt om restaurang Årsta med förvaltningens svar 6 oktober 2023
15. Information från plan- och byggnadsnämnden om detaljplan som fått laga kraft

Äldrenämnden
ProtokollDatum:
2023-10-19

16. Information från plan- och byggnadsnämnden om samråd om detaljplan för del av kvarteret Visbur mellan 29 september och 10 november 2023
17. Protokoll från äldrenämndens arbetsutskott 14 september 2023
18. Protokoll från vård- och omsorgsförvaltningens samverkan 21 september 2023
19. Protokoll från äldrenämnden 22 september 2023
20. Protokoll från äldrenämndens arbetsutskott 11 oktober 2023

Initiativärende

Birgitta Wikmark Carlsson (L) anmäler ett initiativ om att införa subventionerade seniorluncher på Fyrishov under helgerna enligt följande.

Liberalerna vill förbättra äldres livskvalitet i Uppsala kommun. Genom att skapa en inkluderande miljö för seniorer skapar vi ett samhälle som främjar välmående och gemenskap för alla åldersgrupper. Den ofrivilliga ensamheten måste brytas och fler platser för social samvaro skapas. Genom att erbjuda rabatterade måltider och möjlighet till rekreation på platser som Fyrishov skapar vi träffpunkter för äldre att mötas, umgås och bygga meningsfulla relationer. Fyrishov erbjuder många möjligheter till fysisk aktivitet och har också en restaurang. Att uppmuntra äldre att delta i dessa aktiviteter främjar en aktiv, social och hälsosam livsstil – vilket i sin tur kan minska sjukdomar och har en positiv inverkan på fysiskt såväl som psykiskt mående.

Restaurangen på Fyrishov serverar i dagsläget rabatterade seniorluncher för 65plus på vardagarna och en icke-subventionerad helgbuffé på lördagar och söndagar. Liberalerna ser att helgbuffén kan bli en bra ersättning när alla seniorrestauranger inför helgstängning från och med januari 2024. Det finns bra bussförbindelser, goda parkeringsmöjligheter, är handikappanpassat och ligger i anslutning till fina promenadstråk vid ån.

Äldres delaktighet i samhället är en viktig del i att skapa en inkluderande och levande stad. Detta är ett steg mot ett Uppsala som värdesätter och uppmuntrar ett socialt aktivt liv för människor i alla åldrar.

Med anledning av ovanstående yrkar Liberalerna att äldrenämnden beslutar:

att införa subventionerade seniorluncher på Fyrishov under helgerna.

Beslutsgång

Ordföranden frågar först om nämnden kan anmäla initiativet från Birgitta Wikmark Carlsson (L) om att införa subventionerade seniorluncher på Fyrishov under helgerna och lämna över ärendet till förvaltningen för beredning samt återföra ärendet till nämnden till nästa sammanträde, och finner att nämnden beslutar så.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2023-10-19

Ordföranden frågar sedan om nämnden i övrigt kan besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2023-10-19

§ 96

Deltagande konferens och möten

Ordförande David Ling (MP) påminner nämnden om strategidagen den 25 oktober 2023.

I övrigt finns inga konferenser eller möten att anmäla.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2023-10-19

§ 97

Frågor från nämndens ledamöter

Till dagens sammanträde har inga frågor anmälts.